

Sayı : 64272063-610- ~~26577~~
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-3920)

GÜNLÜDÜR
03 Ekim 2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : a) TBMM Başkanlığının 14.04.2016 tarihli ve KAN.KAR.BŞK.43452547-120.07-7/3920-30292 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 21.04.2016 tarihli ve 31853594-610-2-916-1620 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Sayın İbrahim ÖZDİŞ'in Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımca cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/3920 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Berat ALBAYRAK
Bakan

Ek :7-3920 Esas Numaralı Önerge Cevabı

Dağıtım:

Gereği:
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı »
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlık » Kanunlar ve Kararlar Genel
Müdürlüğüne

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN İBRAHİM ÖZDİŞ'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/3920)

Soru 1:

Adana ilimizin Yumurtalık ilçesine yapılması planlanan 14 adet termik santrale ilişkin ÇED raporları hazırlanmakta olup, hâlihazırda bölgede faaliyet gösteren termik santralin ve bu santral için yapılmış kömür depolarının bile bölge halkında (Yumurtalık - Ceyhan bölgesi) tepkiye neden olduğu bilinmektedir. Örneğin limana gelen kömürlerin nakliyesi ve açık alanda depolanması nedeniyle etrafa çok miktarda kömür tozu saçılmakta, bu durum tarım alanlarını, halk sağlığını, sosyal yaşamı etkileyen çeşitli sorunlar yaratmaktadır. Bu çerçevede; -2015 yılında 196 ülkenin katılımıyla iklim değişikliğine karşı imzalanan Paris Anlaşmasındaki metni olduğu gibi kabul etmediğinizi biliyoruz. Söz konusu anlaşmada karbon emisyonları hususunda Türkiye'nin tutumu nedir? Ülkemize kömürle çalışan termik santraller kurarak karbon emisyonunu nasıl azaltmayı düşünüyorsunuz?

Cevap 1:

2015 yılı Aralık ayında 21. Taraflar Konferansında kabul edilen Paris Anlaşması ülkemiz tarafından tamamıyla kabul edilmiş ve 22 Nisan 2016 tarihinde Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Fatma Güldemet SARI tarafından ülkemiz adına imzalanmıştır. Söz konusu anlaşma kapsamında ülkemiz karbon emisyonları için artıştan azalım modelini benimsemiş ve 2020-2030 yılları arasında geçerli olmak üzere %21'e kadar emisyon azaltım taahhüdünde bulunmuştur. Bununla birlikte Bakanlığımız yukarıda verilen taahhüt miktarının önemli bir kısmını yükümlülük olarak almıştır. Bu yükümlülüğü başta yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik üretimindeki payının artırılması ve kömürle çalışan termik santrallerin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından yürütülmekte olan ilgili kanunlara ve mevzuatlara uygun olarak üretim yapmasını sağlayarak yerine getirmektedir.

Soru 2:

-Global çevre standartlarını göz önünde bulundurursak termik santrallerin ülke geleceğimizde ve ekonomimizde yeri nedir?

Cevap 2:

2015 yılı sonu verilerine göre 73.146,7 MW olan kurulu gücümüzün yakıt cinslerine göre dağılımı; Taşkömürü+Linyit+Asfaltit ile üretim yapan 29 santral bulunmakta olup 9.418,4 MW kurulu güce ve % 12,9 paya, ithal kömür ile üretim yapan 8 adet santral 6.064,2 MW kurulu güce ve %8,3 paya ayrıca lisanssız 24 adet termik santral 56,5 MW kurulu güç ile %0,1 paya sahiptir.

Bakanlığımız sorumluluğunda olan elektrik üretimi kapsamında yerli kaynakların kullanımı ekonomik ve arz güvenliği bakımından öneme haizdir. Malumları olduğu üzere elektrik üretiminde kullanılan birincil kaynaklara bakıldığında 2014 yılı için üretilen elektriğin yaklaşık %47,85'i doğalgaz ile sağlanmıştır. Bu durum sadece ekonomik bir problem değil aynı zamanda sektörün arz güvenliği açısından da muhtemel problemleri de oluşturabilmektedir.

Kurulu/kurulması planlanan termik santrallerde başta doğalgaz olmak üzere, yerli kömür ve ithal kömür gibi çeşitli fosil yakıtlar kullanılmaktadır. Başta arz güvenliğinin temini olmak üzere, baz yük santrallerinde kaynak çeşitliliğinin oluşturulması, ülkemizin hedeflemiş olduğu yenilenebilir kaynaklara dayalı kurulu kapasitesinin regülasyonunun sağlanabilmesi ve yerli kaynak kullanılarak dışa bağımlılığın azaltılması açısından termik santrallerin kurulumu önem arz etmektedir.

Soru 3:

-Her nerede kurulursa kurulsun kömürle çalışan elektrik üretim tesislerinin bölge halkına, sağlığa, tarıma etkileri çarpıcı oranlardadır. Bu konuda temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelmeyi düşünmüyor musunuz?

Cevap 3:

Bakanlık olarak, ülkemiz enerji sektöründe enerji politikasının sürdürülebilir koşullarda gerçekleştirilmesini ve tüketicilere en ideal şartlarda elektrik/enerji arzının sağlanmasını hedeflemekteyiz. Enerji arzının mümkün olduğunca yerli ve yenilenebilir kaynaklardan sağlanması, enerji miksini çeşitlendirilmesi arz güvenliği açısından büyük önem taşımakta olup, bu minvalde çalışmalarımız devam etmektedir.

Elektrik üretim santralleri proje aşamasından üretim aşamasına kadar Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Bakanlığımız tarafından belirlenen yükümlülükleri yerine getirmekle mükelleftir. Bu yükümlülüklerin içerisinde çevresel mevzuatlar önemli bir yer tutmaktadır. Bu kapsamda yürütücülüğünü Çevre ve Şehircilik Bakanlığının yaptığı ve sadece iklim değişikliğine sebep olan sera gazlarının haricinde diğer kirleticilerin de ele alındığı bir çok yasal sınırlayıcı kriter bulunmaktadır. Bu kapsamda elektrik üretim tesisleri yenilenebilir veya fosil kaynaklı olmasına bakılmaksızın hava, su ve toprak kirleticilerine karşı birçok önlemi barındıran Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Yönetmeliğine tabii tutulmakta ve gereken kriterleri yerine getirdikten sonra faaliyetlerine başlayabilmektedirler. Bakanlığımızın politikaları doğrultusunda “Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanun” vb yasal mekanizmalar ile fosil kaynaklara göre çevreyi daha az etkileyen yenilenebilir enerji kaynakları teşvik edilmektedir.

Mevcut kurulu güç içindeki yenilenebilir oranımız da her geçen yıl artış göstermekte olup, 2015 yılsonu verilerine göre elektriğimizin % 31,48'i yenilenebilir kaynaklardan üretilmiştir. Özellikle hidrolik ve rüzgar enerjisi kaynaklı santral sayımızda ciddi artış oranı sağlanmıştır. Diğer taraftan, 2023 yılına kadar, ekonomik hidroelektrik potansiyelimizin tamamının kullanılması, rüzgâr enerjisi kurulu güç kapasitesinin 20.000 MW'a çıkarılması hedeflenmektedir. Jeotermal ve güneş kaynaklarının da önemli ölçüde elektrik üretiminde kullanılması öngörülmekte olup, halen 635 MW kurulu gücüne sahip jeotermal enerji potansiyelinin, 2023 yılına kadar tam kapasite kullanılması hedeflenmektedir.

Güneş enerjisine yönelik 2013 yılında ilk faz olarak 600 MW'lık güneş enerjisi tesisi kurulması için lisans verilmesi planlanmış ve bu çerçevede ilgili faaliyetler yürütülmektedir. 2023 yılına kadar güneş enerjisinde 5.000 MW'lık kurulu güce ulaşılması hedeflenmektedir

Soru 4:

-Bölgeye yapılması planlanan termik santraller için planlanan yatırım tutarı nedir? Yatırım yapılacak para miktarıyla, 2007 yılından beri sürüncemede kalan, bölge ekonomisine can suyu olacak Yumurtalık Enerji İhtisas Bölgesi tamamlanamaz mı?

Cevap 4:

Bakanlığımızın başvurusu üzerine Bilim Sanayi Ve Teknoloji Bakanlığı tarafından gerekli çalışmalar yapılarak kuruluş süreci başlatılan 1341 hektar büyüklüğündeki Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi, 17/10/2007 tarih ve 26673 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 19/07/2007 tarihli ve 2007/12632 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile ilan edilmiştir.

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN İBRAHİM ÖZDİŞ'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/3920)**

Bölgenin kamulaştırmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir. Bu arada bazı parseller ile ilgili Danıştay Altıncı Dairesi tarafından yürütmeyi durdurma ve ardından iptal kararları verilmiştir. Bunların dışında kalan parsellerin tespit ve tescil davaları ise devam etmektedir. Yürütmeyi durdurma ve iptal kararlarına yapılan itirazlar ve diğer tescil davaları ile ilgili süreç de devam etmektedir. Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesine ait halihazır haritalar ise Bilim Sanayi Ve Teknoloji Bakanlığı tarafından onaylanmıştır. Bölgede kamulaştırmaya ilişkin hukuki süreçlerin ve Hazineye ait parseller ile ilgili davaların sonuçlanmasını müteakiben, yatırımlara hazır hale gelmesi için jeolojik-jeoteknik etüt raporunun hazırlanmasının ardından sırasıyla, imar planı ve parselasyon planının yapılması, altyapı projelerinin hazırlanması ve altyapı inşaatının yapılması ile ilgili iş ve işlemlerin tamamlanması için çalışmalar devam etmektedir.